

PRILOZI ZA POVIJEST BRODA I OKOLICE

PRILOZI ZA POVIJEST BRODA I OKOLICE

Knjiga 4

Nakladnik:

Hrvatski institut za povijest - Podružnica za povijest
Slavonije, Srijema i Baranje

Za nakladnika:

Stanko Andrić

Urednički savjet:

Stanko Andrić, Mato Artuković, Robert Skenderović

Recenzenti:

Branko Ostajmer

Darko Vitek

Prijevod sažetaka:

Mica Orban Kljajić

Lektura:

Marina Jemrić

Grafička priprema:

Krešendo, Osijek

Tisak:

Tiskara Zelina d. d.

Naklada:

300

ISBN 978-953-6659-77-7 (cjelina)

ISBN 978-953-8102-28-8 (knj. 4)

CIP dostupan u računalnom katalogu

Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku pod brojem 141230074.

*Izdavanje ove knjige financijski je pomoglo
Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.*

PRILOZI ZA POVIJEST BRODA I OKOLICE

Knjiga 4

Uredio:
Dinko Župan

Slavonski Brod, 2019.

Sadržaj

Uvodna riječ	7
Nenad Milčić: Lokalitet Gradec i crkva Sv. Benedikta nad zonom sela Podcrkavlja i Grabarja kod Slavonskog Broda.....	9
Milan Vrbanus: Prilog proučavanju demografskih prilika u Brodu početkom 18. stoljeća	31
Ivan Milec: Politika i općinske (samo)uprave u razdoblju šestosiječanjske diktature - primjer kotara Brod na Savi.....	71
Mato Artuković: Politički progoni Mate Dumendžića i Ferde Gerstnera iz Donjih Andrijevac.....	103
Luka Pejić i Ana Rajković: Historiografski doprinosi proučavanju brodskega radničkoga pokreta	139
Gordana Slanček: Rad stranih stručnjaka (zarobljenika) u tvornici „Đuro Đaković“ nakon 1945. godine.....	157
Dragutin Babić: Socioekonomski aspekti zbrinjavanja izbjeglica i raseljenih osoba u Brodsko-posavskoj županiji	193

UVODNA RIJEČ

Pred nama se nalazi četvrti svezak povremenika *Prilozi za povijest Broda i okolice* koji je 2013. godine pokrenula Podružnica za povijest Slavonije Srijema i Baranje iz Slavanskog Broda. S ovim četvrtim sveskom kao svojevrsnim četvrtim simfonijskim stavkom zaokružena je jedna cjelina koju na simboličkoj razini ilustriraju dijelovi grba grada Broda koji postaje cjelovit kada se slože naslovnice sva četiri sveska. Namjera pokretača je uspješno ostvarena, što potvrđuje ovaj niz od četiri sveska koji su izašli u pravilnim razmacima od dvije godine. Naime, glavni cilj ovog povremenika bilo je otvaranje prostora za objavljivanje radova u kojima se na znanstveno relevantan i stručan način tematizira povijest Slavanskog Broda i njegove okolice. U usporedbi s prvim brojem, u kojem su autori priloga uglavnom bili stariji zaposlenici Podružnice za povijest Slavonije Srijema i Baranje iz Slavanskog Broda, u četvrtom svesku to su u većoj mjeri mlađi povjesničari i povjesničarke kojima je otvoren prostor za objavljivanje istraživanja i radova vezanih za povijest Slavanskog Broda i njegove okolice. Tako u ovom četvrtom svesku imamo skladan spoj historiografskog iskustva i historiografske mladosti. Vremenski opseg radova u ovom četvrtom svesku kreće se od srednjega vijeka, preko 18. stoljeća, do 20. stoljeća koje je najzastupljenije u ovome svesku kao i u prethodnim svescima *Priloga za povijest Brod i okolice*. Tematska problematika je raznolika, a kreće se od gospodarske preko političke do socijalne povijesti grada Broda i njegove okolice. Pristup problematici je interdisciplinarnan, tako u ovom svesku imamo metodološki spoj historiografskih, arheoloških, arhivističkih, politoloških i socioloških metoda. Tematska raznolikost četvrtog sveska zasigurno će privući široku čitalačku publiku u Slavanskom Brodu i Brodsko-posavskoj županij, jer su *Prilozi za povijest Broda i okolice* kao čitalačko štivo prvenstveno namijenjeni stanovnicima Slavanskog Broda i Brodsko-posavske županije.

Dinko Župan